

Prezintă un oarecare interes denumirile [šm'il'] (v. rus. шмель), cu vocalism ucrainean, dar consoana inițială este identică formei rusești; [vašvá] (v. rus. вошь, ucr. вош, воша (cf. H. I 257) și împrumutul romînesc [buxáj] pentru „buhai de baltă“.

Mai amintim aci și denumirea viespei [asvá] (v. rus, și ucr. oca), care la Dal' (693) și P. (660) figurează cu indicația „cunoscut în reg. Pskov, Orlov, Kursk“.

Tăunul, foarte răspîndit prin aceste locuri, se numește [vad'én'] (indicat la P. 635 ca specific pentru localitatea Sevs; localitatea se găsește în apropierea Ucrainei, nu departe de Kursk).

ANIMALE

În această categorie deosebim următoarele denumiri comune graiului și limbii ruse literare: [záj'c], [król'ik], [l'óžyk] (derivat format prin sufixare — procedeu caracteristic graiului în general), [krýs'z], [krot], [kun'ic'z] [xor'], [mýšk'z] (de aici și mýšk' l'e'túč'z — 'liliac'), [kazá], [v'e'dm'ét'] (ucr. ve'dme't' — H, I 130) — denumirea este cunoscută deși animalul lipsește cu desăvîrșire în aceea parte a teritoriului R.P.R. Din aceeași serie fac parte și denumirile păstrate de grai ca: [volk], [l'is'ic'z]; este interesant de semnalat faptul că în grai găsim și denumirea cerbului [al'én'] în absența totală a animalului.

Unii informatori după explicațiile necesare, după ce le-a fost arătată imaginea respectivă a cocoșului de munte, deci fără să fi cunoscut pasărea, ne-au indicat denumirea lucru care ni se pare cu totul întimplător.

Neobișnute sînt denumirile cunoscute de locuitori pentru un animal nou în deltă și pentru vidră: [b'ežán — bužán], [par'ěšn'z].

Aparține graiului denumirea melcului — [l'ežún] formată, probabil, de la tema verbală (v. rus. лезет — și în grai) cu ajutorul sufixului —un după modelul cunoscut de limba rusă și graiurile acesteia — крикун, болтун, бегун, хвастун (și în grai — [č'irkún]). Celelalte limbi slave cunosc: rus. — улитка, ceh. — slimak, pol. — sīmak (în ultimele este vorba de un împrumut lat. limax < gr. λειμᾶς). La Dal' această denumire lipsește, găsim citat doar nom. sg. лазун, лазунья — охотник лазить, взбираться куда напр. на деревья, по горам (II, 234).

Menționăm ca ucraineană denumirea șopîrlei [l'ás'č'erck'z] (H.IV 546), rus. ящерица folosește alt sufix.

Binecunoscută vorbitorilor este și denumirea lipitorii [p'áuk'z] (Hirudo officinalis) care păstrează elementul fonetic specific graiului v > ɥ (v. rus. cont. пиявка, ucr. пиявка v. rus. пьявка).

Pentru „păsări domestice“ în grai se folosește o singură denumire generală [pt'icy]. Dintre acestea în cadrul anchetei am notat următoarele denumiri comune rusei și altor limbi slave ca: [γólup'] 'porumbel', [kúr'ic'z] 'găină'; [p'e'túx] 'cocoș' (ca în dialectele nordice: pentru cele de sud avem în general кочет, кокот, кокошь ș.a.); [kóč'k'z] 'găina care a scos pui sau care clocește' (< ucr. квочка, H. II, 230) în care avem o schimbare fonetică; γus'] — 'gîscă' alături de [γusák] (cf. ucr. H I 342) și [vút'k'z] (ucr.), s'e'l' ezén' (rus. селезень) — 'rață' și 'rățoi' (v. ucr. качур).